

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamezne števe, se prodajajo po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nov. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. na, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. na. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, v nadaljnji vrsti K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Ispisovalni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in strojno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Edinost je odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik koncesije lista „Edinost“ — Nataniela Tkarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Pošilje-hranilnični račun št. 841-632. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

Danes zvečer ob 8. uri

se bo vršil

- sestanek zaupnikov -
za mesto

z dnevnim redom:

1. Volilna organizacija.
2. Pripravljalna dela.

Jutri zjutraj ob 9. uri

se bo vršil

- sestanek zaupnikov -
za okolico

z dnevnim redom:

1. Volilna organizacija.
2. Pripravljalna dela.
3. Kandidatura.

Posebno v mestu ni bilo moči povabiti posamezno vse one, ki so poklicani sodelovati v predstojeci volilni borbi kot zaupniki političnega društva „Edinost“. Podpisani prosijo, da se vsi ti, osobito pa oni, ki so pomagali pri prejšnjih volitvah in pri ljudskem štetju, smatrajo za povabljene tem potom.

Zaupniki iz okolice, odposlanci volilnih odborov, ki so se sestavili po uzoru iz zadnjih let, naj pridejo točno ob napovedani uri z ozirom na občni zbor „Tržaške posojilnice in hranilnice“ kakor tudi na one, ki stanujejo bolj oddaljeno in želijo kmalu kreniti domov.

Podpisani prosijo najnujnejše za točno in polnoštevilno udeležbo.

Odbor pol. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 7. Poslanska zbornica je nadaljevala specialno debato proračuna ministerstva za notranje stvari. Posl. Geza Polonyi (48-iz izven strank) se je bavil s prostozidarstvom in je označeval vse napade na isto kakor pretirane.

Kar se tiče volilne reforme, je govoril, da tako reformo, ki zagotovi neodvisnost in narodni značaj Ogrske. Kdor hoče imeti na Ogrskem volilno pravico, si mora prisvojiti madjarsko narodno državno idejo.

Potem ko je Pavel Beöthy odgovoril na izvajanja predgovornika, je bila debata odgodjena na jutri.

Izmaknjeni tajni dokumenti.

PARIZ 7. Tatvine dokumentov obdolženi Maimon, ki je dopisnik nekega londonskega večernega lista, je pri preiskovalnem sodniku odločno protestiral proti svoji aretaciji. On je prijatelj Francije, je delal za Francijo, ki mu plačuje na čuden način. — Maimon je spise prodal neki tuji velelesli.

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomić.
Poslov. Stefan Klavs.

„Kako je mali?“ je vprašala Gito, spustivši se na stol. „Ali je bil doktor tu?“ Gita je pokimala z glavo mesto odgovora.

„Kaj pravi?“

„Nevarno, zelo nevarno!“ je izrekla Gita dve usodni besedi, ki sta jo vedno mučili.

„Slabo izgleda!“ je pristavila sodnikova, motreč Jeleno, ki je poslušala ves ta razgovor, ki jo pa ni prav nič dirnil, kakor da je iz lesa.

„Meni je grozno težko!“ se je potegovala Gita. „Če bo trajalo dlje časa, še zbolim...“

„Bog bo pomagal,“ je rekla sodnikova ter se pobožno prekrižala. „Zatecite se k Bogu, draga moja, napravite kako obljubo, ali Bogu dobro delo, pa vam Bog pomore.“

„Mislite?“

„Gotovo!... To več pomaga, nego

iz Meksike.

KOLIN 7. „Köln. Zeitung“ poroča iz S. Antonia, da so bila mirovna pogajanja v El Pasu po 24-urnem nepretrganem izmenjavanju depeš med ustaši v Chihuahui in vlado v Meksiki prekinjena kakor brezuspešna, ker je vodja upornikov zahteval, da mora predsednik Diaz odstopiti.

Friedrichshaven 7. — Zrakoplov „Deutschland“ se je pod vodstvom grofa Zeppelina dvignil ob 8:20 zjutraj in odletel proti Stuttgartu.

Sátoralja-Ujhely 7. V vasi Zemplén-Vásár je pogorelo 28 hiš. Škode je 170.000 kron.

Dunaj 7. Tržaški župan dr. Valerio je danes skupno z municipalnim asesorjem dr. Pitacco posetil župana dr. Neumayer-ja.

Dunaj 7. Istrski deželni glavar dr. Ludovik Rizzi je dospel semkaj.

Justični škandal.

Včeraj je pričela — kakor javljamo na drugem mestu — na tuk. deželni kakor porotni sodniji kazenska razprava proti zakonskima Mateju in Antoniji Slavič, Mateju Slavič pok. Ivana in Marku Segota.

Obtožence obtožuje državno pravdnikštvo najgršega zločina: zavratnega umora. Vsi obtoženci so s Kastavščine in ne umejejo italijanskega jezika. To pa ne ovira čisto nič, da se vsa razprava vrši v italijanskem jeziku pred malone izključno italijanskimi porotniki.

Predsednik, gospod višji sodni svetnik dr. Perišič, se previdno izogiblje vsaki hrvaški besedi in naslovja na sodnega tolmača vprašanja v laškem jeziku, na katere odgovarja sodni tolmač, po več ali manje jasnem odgovoru obtoženca, zopet v laškem jeziku.

Državni pravnik občuje z obtoženci tudi v laškem jeziku — potom tolmača in ravnotako seveda branitelji in porotniki. Nehote se pravno čutečega človeka polastuje misel: ali imajo obtoženci sploh pravico zahtevati, da se jih razume? Ali tvore obtoženci subjekte sodne razprave? Ali ima tudi ta pravda služiti konečnemu smotru vsakega kazenskega postopanja: ugotovitvi materialne resnice in udeležiti postulatov pravičnosti? Ne! Kar se odigrava sedaj pred tržaško poroto, ponižuje pravni čut modernega državljanina in žali preko dovoljene mere besedilo in duh kazensko-pravnega reda!

§ 232 kaz. prav. red. nalaga predsedniku, da si prizadeva za to, da se izve resnica. § 240 določuje, da ima predsednik ovinjati obtoženca, naj pazi na obtožbo, katere se prečita in na tek razprave. Čemu, vprašujemo mi, se jemlje obtoženco možnost, da pazi na obtožbo, da sledi teku razprave?

Po § 245 k. p. r. ima predsednik razodeti obtoženco, da ima pravico, upreti se obtožbi s tem da po vrsti razloži, kako je stvar bila, in obrazložiti vsako posamezno dokazilo, povedati svoje opombe o njem. Kako naj se obtoženec upre, ako se med njega in njegovega sodnika postavlja posredovalca-tolmača in s tem krši prvo načelo vsakega modernega kazenskega postopanja, ki velevala, da ima obtoženeš pravico govoriti s svojim sodnikom obraz v obraz.

vsu Rochellejeva zdravila,“ je odgovorila sodnikova. „Idite k jezuitskemu rektorju, patru Percajču, da poiščete pri njem navsveta.“

„Imate prav, to storim!“ je obetala Gita. „Kolikim je že pomagala Mati božja v Bistrici!“ je povzela sodnikova živahno ter se znova prekrižala. „Pojdite, draga Gita, k rektorju, gotovo vam da najboljši svet.“

„Takoj pojdem!“ je rekla Gita ter vstala s stola, „a dokler se ne vrnem, ostanite pri bolnici?“

„Drage volje, pričakovala vas bom ter molila za njeno zdravlje.“ S temi besedami je potegnila iz krilnega žepa rožni venec z debetimi srebrnimi jagodami ter ga položila na krilo.

Gospa Szallejeva je molila vso uro pri Jelenini postelji, dokler se ni vrnila Gita. Bila je razburjena in nemirna. Za hip je sela, zopet vstala ter se šetala po sobi, dokler ni sodnikova sklonila molitve.

„Ali ste srečno opravili?“ je vprašala sodnikova potem, ko se je trikrat prekrižala v znak, da je dovršila z molitvijo.

„Jutri moram k spovedi, k glavni spovedi, tako zahteva pater!“ je rekla Gita.

„Prav ste storili! Bog vsprejema prošnje samo od čistih duš.“

„Moram se pripraviti za spoved čez vse življenje,“ je nadaljevala Gita.

Kaz. prav. red. določuje tudi, da se imajo konfrontirati prič, ako se njih izpovedbe razlikujejo med seboj. Kako naj se to zgodi z vspehom, če se pri tako važnem opravilu rabita istodobno dva jezika?

Naša kazenska procedura uvideva vse to in za to postavlja v raznih določbah (§ 100, § 163, § 198) vrhovno načelo, da se ima zaslišati priče in obdolžence v sodnem jeziku („Gerichtssprache“) in če obtoženec ali priča ne obvladuje sodnega jezika, da se ima — takrat in le takrat — opraviti zaslišanje s tolmačem.

Sodni jezik! Seveda, slovenski jezik ni v Trstu sodni jezik, kaj ne?! Povsod je že slovenska beseda — onečastila sodne dvorane, do nedavno napojene izključno laškim zrakom.

Pri okrajni sodniji v civilnih stvareh, pri okrajni sodniji za kazenske stvari, pri deželni, civilni in kazenski sodniji, pri trgovski in pomorski sodniji, pri obrtni sodniji: povsod uživa naš jezik veljavo v pravnem poslovanju. Rekel sem tudi pri deželni kazenski sodniji, pred katero se obsoja radi težkih, a vendar ne najtežjih hudodelstev.

Le pri porotni sodniji, tam, kjer se sodijo najtežja hudodelstva, kjer se obtoženci morajo včasih bojevati za življenje in smrt, kjer se pripravljajo obtožencem — vislice, tam velja še danes slovenskemu jeziku ostrakizem. Tam ni mesta za slovenski jezik. Italijanska porota naj ostane še nadalje „tradicija“, „italijanskega“ mesta! Kaj navsezadnje, ako se zaradi tega spravlja slovenskega obtoženca v neizogibno inferiornost, pred ljudi, ki ga ob najboljši volji ne morejo razumeti, ker ne umevajo njega jezika, njegove navade!

Menimo, da je skrajni čas, da se odpravi ta justični škandal. Včeraj zapričeta porotna razprava se svojimi prežalostnimi slikami, s predsednikom, rojenim Hrvatom, ki si iz umevnih razlogov ne upa spregovoriti ene same hrvaške besede s hrvaškim obtožencem, dalje s porotniki, ki ves čas zdehajo od dolgočasnosti, ker ne morejo slediti teku zaslišavanja obtožencev in prič — ta razprava mora dovesti tudi više kroge do spoznanja, da tako ne sme več naprej!

Vsa čast „laškim tradicijam“! Naš narod in njegovi življenjski interesi stoje na visoko nad temi „tradicijami“! Zato ponavljamo še enkrat, pod neposrednim utisom sedaj razvijajočega se justičnega škandala, naš kulturni klic: **zahtevamo — slovensko poroto!**

Kazenski branitelj.

50-letnica dež. zbora goriškega.

1861—1911.

II.

Prva sejna doba takratnega deželnega zbora je obsegala skupno 6 sej. Trajala je od 6. do 22. aprila. V seji 8. aprila so poslanci storili slovesno zaobljubo v roke dež. glavarja.

Značilno je, da je že v prvih sejah izbruhnilo na dan narodnostno vprašanje in se je vnela debata o rabi slovenskega jezika.

Tako se je oglasil v tretji seji dne 10. aprila 1861 duhovnik-poslanec **Kafol** in je trdil, „da je sejni zapisnik pomanjkljiv, in

„Da, da! Storitve to, potrebujete ves dan, da se dobro pripravite in skesate. Jaz odidem, da vas ne bom motila, samo dobro se pripravite. Bog se vas že usmili.“

Sodnikova se je poslovila od Gite, ki se je ves dan pripravljala v molitvi in pobožnem premišljevanju. Kadar se je spomnila razgovora s patrom, je pričela še bolj iskreno moliti.

Ko je stopila v jezuitovo sobo, jo je pričakoval z milim in ljubeznjivim obrazom; ko mu je povedala, da je prišla iskat utehe v sveti veri in pomoči pri Bogu, je bila njegova beseda mila in sladka kakor med; ko mu je pa Gita v največjem zaupanju pričela praviti vso zgodbo z Jeleno, resnično, kakor da se izpoveduje, je postajal jezuitov obraz čim dalje resnejši in mračnejši; njegova vprašanja, njegovi ukori so jo vso potrli. In ko je naposled z največjo muko povedala, da je življenje njene hčere v nevarnosti in da je prišla Boga prositi pomoči, je zagrmel nad njo jezuit silnim glasom:

„Na kolena, grešnica!“

Kakor da bi jo zadel strela, je klonila Gita na tla ter pogledala plašno jezuita, kateremu je gorel obraz v plamenu pravičnega gnjeva, kakor da bi klical: „Milost, usmili se me!“

„Pomoči iščite pri Bogu?“ je siknil z pridruženim glasom. „Z omadeževano dušo

da, ker bi rad spolnil voljo svojih pooblastnikov, ki so mu slovenske stvari izročili v varstvo, — zvest izročilom svojih pradedov, katerim je veljala Gorica vselej za slovensko mesto, — tirja, da naj se zapisnik po slovensko uraduje. Zatorej je sprožil tri vprašanja: 1. Če se bodo zapisniki vedno v italijanskem jeziku pisali. 2. Če smejo poslanci v zboru po slovenski govoriti. 3. Če se bo v zboru tudi nemški jezik rabil?“

Glavar je prosil, da bi se, kar je Kafol po slovenski govoril, pretolmačilo. Poslanec Kafol se je sam ponudil v to in je ponovil svoj govor v laškem jeziku. Glavar je nasvetoval, da naj bi se vprašanje zastran jezika preložilo na priložniški čas.

Posl. Goriup je zavrnil Kafola rekši, da naj svoj predlog — po zakonu — poda odboru pismeno, pripominjivši, da za zdaj je treba misliti na to, da se preskrbijo druge bolj silne reči.

Posl. Kafol je začel odgovarjati po slovensko. Občinstvo je mrmralo in poslanec Kafol je odjegal.

Posl. Pajer je nasvetoval, da naj se razsodi, ali se ima zapisnik še po italijansko pisati.

Posl. Visini je zahteval, da naj bi dal Kafol svoj predlog uvrstiti v dnevni red.

Posl. Rismondo je podpiral ta predlog. — Glavar je opomnil, da to se umeje po sebi, da jezik ustne razprave ostane laški. Skoro vsi (?) poslanci so priklimali. — Veleinteresantna in za takratne razmere značilna je bila volitev dveh državnih poslancev. Najprvo sta bila izvoljena Slovenec Gorjup in Lah Dottori. Prvi je dobil 16, drugi 15 glasov.

Gorjup je izvolitev vsprejel, Dottori pa se je odpovedal z motivacijo, „da ne zna nemškega jezika, iz česar sledi, da bi se — ker bi pomenkovanja na Dunaju ne razumel in bi drugi njega ne razumeli — ne mogel z dobrim vspehom potegovati za prid dežele. Gorjup je opomnil, da se bo na Dunaju itak v vseh jezikih govorilo.“

Ker je Dottori le vstrajal pri odpovedi, so sejo prekinili za 1 uro. Na drugi volitvi je dobil Dottori 9 in Doljak 9 glasov. Dottori se je zopet odpovedal, istotako Doljak. Na tretjem glasovanju je dobil Rismondo 8 in Černe 8 glasov. Na četrtem glasovanju je dobil Rismondo 10, a Černe 6 glasov. Ker ni nihče dobil zakonite večine, se je vršilo ožje glasovanje. Na ožji volitvi je dobil Rismondo zopet 10 in Černe 10 glasov.

Pa Rismondo se je tudi izgovarjal z neznanjem nemškega jezika in se je odpovedal poslanstvu.

Na to je vstal posl. Pajer in pravil: „Jest odstopim od pravice glasovanja za drugega poslanca. Poslanca Gorjupa, kakor ga imam za Slovenca po rodu, tako ga štejem tudi za Slovenca po misli; ker so se poslanci Dottori, Doljak in Rismondo odrekli, ni več mogoče italijanskega poslanca iz drugega razreda izvoliti. Jest pa ne želim nič manj, kot to, da bi naš narod slovenskega poslanca dobil. Tukajšnja naroda živita sicer po bratovsko skupaj, veže ju skupni prid in dobiček; njune zadeve pa vendar niso enake, želje in potrebe niso pri obeh edine; žal mi je, da zavlajo napadne različne volitnih skupčin, in ker so se nekateri poslanstvu odpovedali, ni moč tako glasovati, da bi se poslanec italijanske na-

se hočete približati Bogu? Ako vam umrje hčerka, ste vi njena morilka, ker vi ste uničili njeno mlado življenje. Ali ne veste, kaj pravi ljudska sodba o ubijalcu? Na vešala z njim! To je beseda, ki jo rabi ljudstvo. A božja sodba je še strašnejša, ker je večna!... Pomirite se z Bogom, očistite svojo dušo vsega greha in potem šele stopite skesano pred božje obličje in ga prosite pomoči!“

Te besede so potrlle Gito. Obetala je duhovniku, da stori vse, kar bo zahteval od nje, samo da se reši groznih muk vesti, ki jo je pričela grizti. Z neodoljivo silo je obvladal duhovnik Gito. Odšla je od njega, ali ne s svobodno voljo, temveč uklenjena v verige njegovih besedi in njegovega vpliva.

Komaj je pričakala, da je napočilo jutro. Skesana v dno duše in vsa potrita nad včerajšnjim dnem je šla Gita v cerkev sv. Katarine. Tukaj se je spovedala, bila pri sv. maši in se obhajala. Po tem je obšla vse mestne cerkve in v vsaki je klečče molila pred oltarji za zdravlje svojega otroka.

Okoli poludneva se je vrnila domov. Poleg Jelenine postelje je sedela sodnikova, a poleg nje je stal Rochelle, ki je razlagal sodnikovi potihem, kako nastaja in se razvija bolezen, na kateri bolega Jelena.

(Pride še.)

rodnosti izvolil, ki bi zamogel in hotel se za italijansko narodnost, kako je treba, pogotovi. Zato raji molčim, kakor da bi glasoval.“

Gorjup je govoril s spoštovanjem o zgodovinski slavi Italijanske narodnosti. Rekel je, da Slovani, če ravno se ne morejo ponasati s slavo minolih časov, se pa vendar nadejajo in so si v svesti prihodnjega ustajenja. Povdarjal je še, da se ni treba ustavljati pri narodnostnem vprašanju, ti malo važni zadevi...

Pajer pa se je oglasil zoper to, da bi bila narodnostna zadeva malovažna in se izrekel za enakopravnost obeh narodov; ker je pa ta nemogoča, zato se odreka glasovanju.

Doljaku je žal, da je pomenjkanje na tako trde in oestre tla smuknilo in pravi, da sta naroda brata in da skupna sta poslanca, ki bota imela ne posameznih narodnosti, temuč vso deželo namestovati.

Glavar je odredil končno glasovanje in izvoljen je bil Černe z 12 glasovi.

Tako je izvolil prvi deželni zbor oba državna poslanca Slovenca!

V seji dne 11. aprila je bil izvoljen deželni odbor. Odbornikom se je določila stalna plača 1500 gld. na leto.

V odbor so bili izvoljeni: 1) Iz veleposestva: Doljak, 2) iz obrtniških krajev in kupčijske zbornice: Pajer, 3) iz kmečkih občin: Winkler, 4) iz vse zbornice: Deperis. Tako so Slovenci imeli v dež. odboru samo enega zastopnika, t. j. Winklerja.

Volilno gibanje.

Slovenska napredna stranka na Štajerskem

sklicuje za 17. t. m. v Žalec shod zaupnikov, na katerem se določi taktika stranke in bodo postavljeni kandidati.

Grafenauer bo vendar zopet kandidiral v okraju Pliberk-Borovlje. Vesti o dr. Brejčevi kandidaturi so bile torej neosnovane.

Češki socialni demokratje so sklenili postaviti lastne kandidate v vseh volilnih okrajih na Češkem, izvemši v onem, kjer bo kandidiral prof. Masaryk. S tem hočejo socialisti izraziti Masaryku svoje odobravanje za njegovo politiko proti Aehrenthalu.

DUNAJ 7. „Wiener Zeitung“ objavlja sledeče naznanilo: Kakor doznajemo, bosta 8. aprila „Državni zakonik“ in „Wiener Zeitung“ objavila razglas glede splošnih novih volitev v poslansko zbornico državnega zbora. Volitve so določene za 13. junij, morebitne ožje volitve na 20. junij 1911. Za Galicijo in Dalmacijo se, na podlagi posebnih zakonitih določb, ki veljajo za te dežele, določijo več dni za volitve. Kot zadnji termin je določen 6. julij. Ta dan se izvrše v nekaterih okrajih Galicije morebitne potrebne ožje volitve.

DUNAJ 7. C. k. korespondenčni biro doznaje, da je minister notranjih zadev naročil vsem deželnim načelnikom, naj skrbijo za to, da bodo politične oblastnine vsa dela, ki jim pripadajo pri volitvah v državni zbor izvršila stvarno, tako, da istim ne bo možno prigravat, gladko in hitro ter v smislu obstoječih predpisov.

Ustaja v Albaniji.

Iz Carigrada poročajo 6. t. m. „Odgovor črnogorske vlade na včerajšnji protest je dospel danes sem. V istem daja črnogorska vlada kategorično zagotovila glede svojih namer. Vlada zagotavlja, da je ukrenila vse potrebno, da se beguncem onemogoči prehod preko meje.

Ustaše je oborožila Črnogora?

CARIGRAD 7. Več čet Malisarov, ki so pobegnile v Črnogoro, je bilo tam zopet oboroženih. Porta je opozorila velesile na to okolnost.

Ujeti ustaši.

CETINJE 6. — Turki so šest Albancev ujeli z orožjem v roki in jih spravili v Skadar, kjer bodo postavljeni pred vojno sodnijo.

Črnogora in Turčija.

CARIGRAD 7. Črnogorski diplomatični zastopnik je danes predpoludne čudil izjavo, v kateri se črnogorska vlada podal, da porta dvomi v odkritosrčnost Črnogore, ter zagotavlja, da ohrani strogo nevtralnost. V ta namen je že ukrenila potrebne odredbe. Ob enem prosi porto, na tudi ona odredi potrebno, da se Albancem prepreči prehod preko meje. Konečno prosi črnogorski zastopnik, naj se deluje na to, da se turško časopisje ne bo brez potrebe vznemirjalo.

Spomenica črnogorske vlade in Turčija ter velevalisti.

V spomenici, katero je črnogorska vlada izročila velevalistom, se predlaga, naj bi se Albance oprostilo davkov in vojaščine. Turška vlada je že dala svojim zastopnikom pri tujih dvorih nalog, kako stališče naj zavzemajo napram spomenici, ako bi jo velevalisti vzele v pretres. Oproščenje davkov in vojaščine, da bi bilo proti ustavi. Za Črnogoro da bi bilo bolje in manj nevarno, ko bi, mesto da zagovarja tako

čudne zahteve, zaprla meje proti Albaniji. Potem pravi porta, da so v nekaterih okrajih že bili odpušteni neki davki.

CARIGRAD 7. Glasom naznanila ministertva zunanjih zadev črnogorska spomenica ni našla pri velevalistih nikakega odziva. Velevalisti pravijo, da mora Črnogora ostati brezpogojno nevtralna, zapreti mejo beguncem in jim ne dovoliti prehoda preko meje, ter jim odreči vsako pomoč, sicer bi bila Črnogora odgovorna za vse posledice, ki bi utegnile nastati.

Glasom informacij porte je črnogorska vlada odgovorila turškemu odposlancu na Cetinju, da želi ohranitev dobrih razmer s Turčijo in da ostane nevtralna. V ta namen je bil general Vukotić poslan na mejo. Črnogorski diplomatičen zastopnik v Carigradu je dobil nalog, da poda na porti izjavo v tem smislu.

LONDON 7. — Velevalisti so naznanile porti, da so naročile svojim zastopnikom na Cetinju, naj pozovejo črnogorsko vlado, da mora ohraniti najstrožjo nevtralnost, sicer bo morala sama nositi posledice.

Ustaši odbiti.

SOLUN 7. Ustaši so se danes zbrali pri Dinoši. Tudi blizu Mojkovca so se pojavile ustaške čete. Neki tlakaj poslani vojaški oddelek je zašel v zasedo in je izgubil precej ljudi. Po dvehurnem boju so morali Arnavti bežati. Ustaške čete skušajo priti do Kolašina. Proti njim so bile odposlane vojaške čete.

CARIGRAD 7. Skadarski valij javlja, da mu je kajmakani iz Tuze naznanili, da imajo čete zasedene male utrdbice Čič in Hafiz paša, ter višave Veklitpe. Ustaši so včeraj začeli streljati proti Čiču, a so bili odbiti. Črnogorci so se koncentrirali na nasprotni strani na Dinoši. Minister notranjih zadev in veliki vezir sta dobila od odličnikov v Gilanu in Prešavi brzojavki, v kateri protestujejo odpošiljatelji proti glasovom, da je ustaja razširjena na vso Albanijo; obsojajo najostreje postopanje gorskih plemen, ter izjavljajo, da so pripravljeni se bojevati prostovoljno za vlado.

Vatikan in ustaši.

CARIGRAD 7. Govori se, da je turška vlada potom svojega poslanika v Rimu naprosila papeža, naj bi vplival na katoliške Albance, da opuste ustaško gibanje. Turški listi poročajo, da je Vatikan obljubil, da bo v primerem trenutku posredoval v tem smislu.

Dnevne novice.

Sleparije z oproščenjem od vojaščine v Rusiji. — V Kijevu je bila razkrita organizacija, ki je oproščala vojaški dolžnosti podvržene osebe od vojaščine. Ta organizacija je imela nastavljenih več pohabljenec in neozdravljivih bolnikov, ki so, predvideni s potnimi listi vojaškemu naboru podvrženih, se predstavili naborni komisiji. Vodnji organizacije se je posrečilo, da je pobegnili.

Program bolgarske vlade. Iz Sofije: Izšla je vladna izjava o programu koalicijske vlade. Izjava pravi, da ima sporazum med napredno in narodno stranko, ki sta sestavili vladu, značaj trajne zveze s konečnim smotrom, da se obe stranki združita. Izjava naglašja nadalje, da bo vlada predvsem skrbela za to, da se volitve v veliko narodno sobranje izvedejo mirno in zakonito. Vlada bo izvajala miroljubno politiko v vsakem pogledu.

Romunska in Grška. Pariški „New-York Herald“ javlja, da se med Atenami in Bukareštom vrše pogajanja, da bi se grški princ Jurij zaročil z romunsko princesinjo Elizabeto. — Sporil med Grško in Romunsko so popolnoma poravnani in Romunska dovoljuje, da se Grki, ki so bili izgnani, smejo povrniti.

Društvo prijateljev jugoslovanskega naroda so ustanovili v Krakovu. Dne 30. t. m. se bo vršilo otvoritveno zborovanje.

Deželni zbori vsled razpusta parlamenta letos ne bodo sklicani k pomladanskemu in poletnemu zasedanju, pač pa se to zgodi tekom meseca septembra.

Reforma poslovnika v državnem zboru. Z več strani je bila izražena misel, da-li bi ne bilo umestno, ako bi vlada sedaj, ko je državni zbor razpuščen, reformirala poslovnik in si tako zagotovila delovanje parlamenta. Kakor se glasi, je sedanjí kabinet temu absolutno nasproten, ker smatra reformo poslovnika za stvar, ki spada pod avtonomijo in kompetenco državnega zbora.

Novi samostanski zakon na Špan-skem. Španska zbornica prične te dni razpravljati o novem samostanskem zakonu, ki odpravlja dosedanje predprave samostanov in podstavlja industrijalna podjetja splošnemu obdačevanju.

Kitajski se oborožuje. Preko Šanghaja, Pekinga in Harbina so prišla enako glaseča poročila, glasom katerih zavzemajo oboroževanja Kitajske vedno večje dimenzije. Skoro vse čete, ki so na razpolago, so na potu v Mandžurijo. V vseh večjih mestih se sestavlja milica. Sedaj so v Mandžuriji osredotočene štiri divizije.

Protijaponska zarota v Koreji. Japonske oblastnine so razkrile v Koreji zaroto, ki je namenila umoriti korejskega podkralja. Trideset Korejcev je bilo aretiranih. Zarotniki so nameravali razstreliti v zrak podkraljev poseben vlak. To bi bilo znamenje za splošno ustajo Korejcev proti japonski vladi.

Domače vesti.

„Začenjajo!“ Prejeli smo: Glasilo tujkajšnjih prenapetežev, ali po domače rečeno: camorre — „L'Indipendente“, je siknil zopet nekoliško strupa proti nam.

V številki z dne 4. t. m. je „Indipendente“ objavil pod naslovom „Incominciamo“ daljši članek, ki ste ga že omenili v včerajšnji številki. „Indipendente“ pa ni bil le ta namen, da bi napadel nas in naše voditelje, kakor bi se dalo sklepati na prvi hip iz teh nizkotnih zaganjanj.

„Camorri“ je ležeče na tem, da stavlja Slovence v izglede svojim somišljenikom ter da jih ogreje za bodoče državnozboreske volitve. „Tri dni po napovedi novih volitev“ — pravi „Indipendente“ — „že prirejajo ti naši sovražniki shode v svojem „Narodnem domu“. Umeje se, da se ti ljudje tudi zdaj, kakor vedno, poslužujejo raznih laži in naltolcevanj proti nam — a mi jih moramo vkljub temu občudovati. Občudovati moramo njihovo naglico, pridnost in točnost v bojnih pripravah in moramo jih — posnemati!“

Tako laskavo pripoznanje je napisal „Indipendente“ nam Slovincem. Umeje se torej, da je bil glavni namen glasilu laških skrajnežev ta, da vspebudi svoje vrste ter jih pripravi na „delo“!

Laginja in Rybář sta trn v peti tržaškimi Italijanom, zato ju „Indipendente“ izrecno imenuje in pravi, da sta izvrstna v slepljenju slovenskega — neumnega ljudstva! „Nekdaj — pravi — se je obljubovalo slovenskemu ljudstvu odpravo ali znižanje davkov in druge sličnosti, katerim so neumni kmetje radi verjeli. Sedaj pa so ti kmetje, železniški težaki, potem težaki iz svobodne luke in slični — že bolj zavedni (Hvala na poklonu! — Pisec!), zato treba te bedaste slovenske ljudi varati na drug način — z narodnostno politiko.“

Jaz, ki prilično dobro poznam ljudi in razmere, se od srca smejem takim izbruhom naših sovražnikov! Kje je vendar več bedakov, nego jih je v vrstah tržaške camorre?! Najomejenejši naš delavec ima danes več politične naobrazbe in zrelosti, nego jo imajo mnogi ultrakulturni sinovi dedne kulture! Da, nas bi bilo v resnici sram, ko bi imeli še danes tako omejeno ljudstvo, kakor ga je v italijanskem taboru! Kar se pa tiče neumnih kmetov, težakov itd. — se pa pogovorimo na prihodnjih volitvah, ki gotovo uverijo laško gospodo, da je omejenost bolj doma v njihovem taboru, nego pa v našem. Nam ni treba obljubovati ne znižanja davkov in ne znižanja cen kruha, da ljudje ostajajo zvesti stvari svojega naroda — mi nismo, kakor so še danes njihovi backi, katerim morajo ob vsakih volitvah predstavljati cele koše raznih „načrtov“, ako hočejo, da ljudje volijo za njih! Tudi ne treba nam ne kočij, ne tisočakov za kupovanje glasov, ker smo mi, da-si težaki, prepošteni in pre-zavedni, da bi prodajali svoje glasove za liter ali krono!!

Ako torej laška gospoda nimajo drugih argumentov na razpolago, nas tudi s poniževanjem in sramotjenjem — ne preplašijo!! Naprej zastava Slave!

Župan Valerio je poslal goriškemu deželnemu glavarju Pajerju brzojavko, v kateri mu čestita v imenu mestnega odbora k petdesetletnici goriškega deželnega zbora.

Umesten nasvet Mohorjevi družbi. „Slovenec“ nasvetuje Mohorjevi družbi, naj bi v svojem koledarju prinašala nekrologe zaslužnih Slovencev. Ta predlog se nam zdi umesten toliko bolj, ker je ravno letošnji koledar prinesel dolg nekrolog dunajskega župana Luegerja, ki gotovo nima nobenih zaslug za slovenski narod. S tem ni rečeno, da bi družba ne smela priobčevati tudi nekrologov drugorodnih mož, a to naj bi delala tedaj, če so si pridobili zasluge za vse človeštvo, ne pa samo za en narod ali celo stranko, ki je celo sovražna stremiljenju našega naroda, kakor n. pr. ravno Luegerjeva. Zato se mi popolnoma pridružujemo „Slovenčevemu“ nasvetu.

Sad iz šentjakobškega ricreatoria „Lege Nazionale“. Prejeli smo: Mislim in prepričan sem, da jih ni bolj nagajivih otrok (italijanske narodnosti), nego so pri sv. Jakobu. Že prej, ko ni bilo potujočevalnega „ricreatoria“, so bili otroci pravi nagajivci in razposajenci. Sedaj pa so postali naravnost nesramno razuzdani. Pasanti kar niso varni hoditi po ulici sv. Marka. Mirne pasante nadlegujejo ti paglavci in jih nazivljajo z vsakovrstnimi psovkami in celo slučajev je, ko jih obmetavajo z gramozom, ki leži tam za posuvanje ceste. Stanovanci v bližini „ricreatoria“ ne bodo kmalu več varni niti v svojih stanovanjih, kajti prav lahko bi se zgodilo, da prileti kak kamen skozi okno. To je tem huje, ker učitelji čisto vidijo te orgije, ne da bi paglavce posvarili.

Videl sem že take prizore v veži hiše št. 6 nasproti slavnemu ricreatorio. V vežina vrata so tako treščili, da so stanovanci prvega nadstropja občutili stresljaj kakor povodod kakake potresa. Nabijali so toliko časa, dokler jih niso stanovanci prepodili. Tem otročajem niti ni štetu toliko v zlo, če pa ne dobivajo primerne pouka in posvarila. Če greš zjutraj mimo ricreatoria, čuješ že pri cerkvi sv. Jakoba, iz ricreatoria razgrajanje in trušč, ki ovajata razuzdanost in razposajenost teh otrok. Ni čuda potem, da so na ulici — še hujši. O tem ricreatoriu, ki obstoji še le par mesecev, bi se dalo pisati še marsikaj, ali za danes naj zadostuje toliko.

Magistrat toži okoličanko. Svoj čas smo poročali o surovem postopanju obč. redarja Wilflinga proti Josipini Glavina iz Lonjerja in o kazenski razpravi, ki se je potem vsled tožbe Josipine Glavina vršila proti Wilflingu in ki je končala s tem, da je ta poslednji prekladal in obžaloval vsa žaljenja, zlasti tudi ona proti slovenski narodnosti in se zavzel plačati stroške.

Stvar pa ni bila s tem še končana. Pred kratkim je dobila Josina Glavina poziv na razpravo, ki se je imela vršiti proti njej. Wilfling je namreč takoj po dogodku napravil na magistrat poročilo, v katerem je prikazal stvar na svoj način in trdil, da ga je Glavina pošiljala v Italijo ukazovat; tu v Trstu da ukazujejo Slovenci. Nadalje, da ni hotela iti žnjim na tržni komisariat, temveč da je šla na policijo.

To poročilo je magistrat poslal na sodišče in zahteval, da se proti Glavini postopa kazenskim potom.

Na razpravi, ki se je vršila prošli teden pa je branitelj Josipine Glavina, odvetnik dr. O. Rybář konstatiral, da je magistrat poslal ovadbo na sodišče še le tri mesece po dogodku (očividno še-le, ko je bil Wilfling pozvan na sodišče vsled obtožbe Josipine Glavina) in da je vsled tega vsa stvar zastarana. Ko se je tudi sodnik prepričal o tem, je funkcionar državnega pravdnštva odstopil od obtožbe.

Magistratu pa bi mi svetovali, naj v bodoče ne nadleguje naših revnih kmetov z neumestnimi ovadbami, temveč naj raje pazi nato, da se bodo njegovi organi dostojno vedli nasproti našim okoličankam!

V pojasnilo. Predsednik srbske čitalnice v Trstu, gospod Lazar Aničić nam je doposlal nastopno pismo:

„V včerajšnji številki Vašega cenjenega lista je priobčena beležka „V pojasnilo“, v kateri je rečeno, da se dvorana za koncert srbskega akademskega pevskega društva „Balkan“ ni nikakor zahtevala od „Dramatičnega društva“. Resnici na ljubo ste naprošeni, da v cenjeni „Edinosti“ izvolite prineesti sledeče:

Srbsko akademsko društvo „Balkan“ iz Zagreba je mislilo prirediti svoj koncert dne 26. marca. Nekoliko dni pred tem je bila dvojica členov „Srpske čitaonice“ pri gosp. dr. u Gregorinu, da se informirata radi dvorane v „Narodnem domu“. G. dr. Gregorin je izjavil omenjenima gospodoma, da je dvorana „Narodnega doma“ radi skupščine narodne delavske organizacije okupirana za 25. in 26. marca. Vspricho tega ni odboru, ki je imel skrbeti za ta koncert, preostalo drugzega, nego da za časa vzame dvorano pri Dreherju.

Ker pa je bil koncert „Balkancev“ iz nepredvidjenih razlogov odložen na 2. aprila, je razumljivo, da je odbor ostal v obvezi, da priredi koncert pri Dreherju.

Toliko v obveščanje cenjene uprave „Dramatičnega društva“.

S posebnim spoštovanjem
Lazar Aničić,
predsj. Srpske Čitaonice v Trstu.

Pripomba uredništva. Hvaležni smo g. predsedniku, da nam je poslal to pojasnilo, ker so se bile razširile vesti, kakor da „Dramatično društvo“ ni hotelo dovoliti dvorane srbskemu društvu. Dobivši to pismo smo se informirali tudi pri g. dr. u Gregorinu in ta nam je potrdil navedbe v gornjem pismu, pridodavši še posebnost, da je on naglašal, da bi vsakako trebalo povprašati pri „Dramatičnem društvu“. Ker pa bi se po tenorju gornjega pisma utegnili zaključiti, da smo v svoji, v pismu omenjeni notici zamerjali Srbom, ker so vzeli Dreherjevo dvorano, moramo že naglasiti, da temu ni bilo tako, marveč smo hoteli le poudariti, da se v vesti, kakor da „Dramatično društvo“ ne bi bilo hotelo dovoliti dvorane, brez vsacega temelja in so delale krivico našemu „Dramatičnemu društvu“.

Sedaj je stvar menda popolnoma pojasnena.

Nadvojvoda Fran Ferdinand v Trstu. V strogem inkognito je prišel včeraj ob 5.30 uri pop. v naše mesto na vojni ladiji „Szigetvar“ prestolonaslednik Fran Ferdinand s svojo soprog vovodinjo Hohenberg, otroci in spremstvom. — Na tenderju vojne mornarice so se z vojne ladije pripeljali do pomola sv. Karla, kjer so se izkrcali. Nadvojvoda je bil v admiralski uniformi. Peš se je z vsem spremstvom podal v restavracijo Dreherjevo. Ko je četrte ure potem odšel, se je podal v prodajalno draguljev

Hočete imeti dobro obleko in po ceni? Obrnite se zaupno v skladišče Izgot. oblek Armando Levi, Trst, ul. Carducci 32, vog. Santorio

Viljema Bruna na Korzu, potem v prodajalnicu slik in okvirjev g. Michellazi ex Schollian v ulici Ponterosso in nato v neko drugo še le nedavno na novo odprto prodajalnicu drobnarij v ulico Nuova. Zatem si je s soprogo ogledal srbsko-pravoslavno cerkev in se nato zopet vrnil v Dreherjevo restavracijo. Deset minut potem se je s soprogo, otroci in spremstvom v šestih kočijah podal na državni kolodvor, odkoder je odpotoval na Dunaj z brzovlakom ob 8:30 zvečer. Voja ladija „Szigetvár“ je še sinoči odplula v Pulo.

Popravek. V včerajšnji moji notici o ljudskem koncertu Svetojabske Čitalnice mora se glasiti stavek:

Zbor je pel: Slovan na dan itd. tako: Zbor je pel: Slovan. Namreč Knahtlov zbor Slovan. V slovenski prestavi je ta naglas napačen. Žal, ne da se ga izpremeniti.

Nadalje imam popraviti, da ni Svetojabski zbor okoliški, temveč, da spada že v mesto.

Pekovski pomočniki v Trstu napovedali stavko. Včeraj popoldne ob 3. uri sklical je delavski odbor pekovske zadruge shod, da poroča o vseh pogajanjih z gospodarji radi plačilne tarife. Shod je bil polnoštevilno obiskan. Poročal je v imenu odbora predsednik delavskega odbora Vincenc Kermolj, kateri je izjavil, da gospodarji nočejo stopiti v nikakovo pogajanje radi tarife z delavci. Povdarjal je, da so veliki obrtniki tu pa tam pripravljali nekaj dovoliti, ali mali obrtniki sploh da se ne spuščajo v nikakovo pogajanje. Potreba nas sili, da se moramo boriti proti njim in ne proti meščanstvu. Razmotril je, kako močna je pekovska organizacija pri socialni demokraciji; radi tega apelira na pričujoče, da solidarno stopijo v boj za svoje opravičene zahteve.

Skupina pekovskih pomočnikov N. D. O., zastopana po predsedniku tov. Novaku je zahtevala neka pojasnila radi „Panificio“, kateri ima svojo, že lansko leto potrjeno tarifo, da-li se tudi oni pridružujejo gibanju pekovskih pomočnikov. Odgovor je bil, da „Panificio“ bo delal toliko časa, dokler ne izprevidijo tudi oni potrebo nastopa, potem pa stopi isto delavstvo solidarno z drugimi v boj.

Na to je predsednik pek. pomočnikov N. D. O. dal izjavo, da kljub temu, da internacionalni delavski odbor pekovske zadruge ni do danes hotel priznati skupine pri NDO za nikakšno pogajanje, vendar pa je ta skupina pripravljena solidarno stopiti v boj in sicer do odločitve po centralnem odboru NDO, ki bo imel radi tega v soboto jutraj društven sestanek. Na tem sestanku zavzame skupina svoje stališče, ter je iz uljudnosti povabil odbor pek. zadruge, naj odpošlje zastopstvo na rečni sestanek. Izjavili so, da oni imajo svoj sedež-le v ulici Boschetto.

Zborovalci so na podlagi ognjevitga govora poročevalca proglasili štrajk.

Tržaška mala kronika.

Dolgoročne ženske. V gostilni „Alla Ghiaccera“ na trgu sv. Katerine je predvčerajšnjem sedela za mizo družba, sestojeca iz mehanika Marka Grass, 19-letne dekletke Marije Moratti iz Bui, 22-letne prostitutke Virginije Pausich iz Gorice, brezposelnega mornarja Riharda Salvadi in Antona Brocan, natakara in mizarja ob enem. Družba je imela veliko „korajžo“ in vince je teklo v potokih. Ko se je družba zabavala, je neka branjevka prišla ponujat slanino; Grass je nekaj kupil in segel v žep po denar. A glej, njegove denarnice, v kateri je bilo 190 K (med temi 40 K, ki niso bile njegove) ni bilo več. Vprašal je svoje mizne tovariše, ali vsi so bili kakor da bi padli z oblakov. Šel je tedaj h krčmarju vprašat, niso-li morda našli denarnico v krčmi. Dobil je negativen odgovor in povrnil se je k mizi. Tedaj je našel svojo denarnico na mizi, ali notri ni bilo ničesar. Prepričan, da je denar ukradel nekdo iz družbe, se je odstranil in poklical redarja. Morattijeva jo je med tem popihnila. Redar je aretirar vse radi suma; Morattijeva je bila pozneje aretirana v gostilni „Alle tre porte“ v ul. Pozzo bianco, kjer je zaposlena. Denar, ki ga je imela pri sebi, jej je zaplenil njen gospodar.

Spretna tatca. Dne 4. t. m. je prišla v stanovanje inženirja Weissner neka ženska in vprašala, potrebujejo-li dekle. Pustili so jo za mal trenutek samo, a dovolj, da je ženska snela zimsko suknjo z obešalnika in izginila. Včeraj so našli tatco, ki je neka 19-letna deklica brez posla.

Neprijeten obisk. Ko je gosp. Štefan Rigler, stanujoč v ul. Domenico Rossetti, pred sinočnjim bil odsoten, so neznani tatovi udrlji v njegovo stanovanje, ki so mu ukradli znesek 101 K, srebrno uro in več finih smodek.

Koledar in vreme. — Danes: Dionizij, muč. — Jutri: 6. postna (cvetna) ned. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 12° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

— Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Temperatura malo spremenjena. Močnejši veter od severovzhoda.

Porotno sodišče.

Zavraten umor.

Včeraj so se sedeli na zatožni klopi štiri osebe, kmetčka zakonska Matej in Antonija

Slavič, stara 40 let, oče prvoimenovanega Matej Slavič, star 70 let, kmetovalec, in 42-letni dninar Marko Šegota, vsi iz Pobrov pri Kastvu, ki so obdolženi zločinstva zavratnega umora. — Dne 24. septembra 1910 zvečer so našli pri Pobrih blizu Voloske truplo posestnika Josipa Kučiča, ki je umrl nasilne smrti, kakor je pokazal ogled. Umorjeni je imel dva sina, eden je živel skupaj z njim, drugi se je nahajal v Ameriki. Ko je prvoimenovani sin umrl vsled padca z neke nove hiše, je vzel 58-letni mož današnja obtoženca Mateja in Antonija Slavič k sebi, da bi mu oskrbovala hišne in poljedelske posle. Skupaj so živeli 14 mesecev. V odškodnino za njihovo delo je Kučič s pogodbo od 26. aprila 1909 odstopil zakonikima Slavič polovico svojega posestva. Med tem pa je ponovno pisмено pozval svojega sina v Ameriki, naj se vrne domov. Ta je meseca aprila res prišel domov in se je s svojo ženo nastanil v očetovi hiši. Zakonska Slavič sta morala iz hiše, potem, ko sta se proti denarni odškodnini odpovedala pravicam, ki sta jih imela na temelju pogodbe. Kučič je polovico svojega posestva izročil svojemu sinu. Kučič in Antonija Slavič sta že dolgo živela v intimnih odnosih, kar je mož Antonije trpel, in ti odnosaji so trajali tudi po sinovem povratku iz Amerike. Dne 10. julija m. l. je napravil stari Kučič oporoko, v kateri je postavil Antonijo Slavič za univerzalno dedinjo. Osebo jej je izročil oporoko, jo obvestil o vsebini, in jej pri tem rekel, da ni noben trenutek varen svojega življenja pred sinom. V resnici je po umoru na Kučiču padel najprej sum na sina, ki so ga tudi zapirali, ali po trimesečnem preiskovalnem zaporu zopet izpustili na svobodo. Pozneje so osumili umora zakonska Slavič, ker se je moglo misliti, da sta hotela preprečiti, da bi Kučič utegnil ovreči oporoko, napravljeno v prilog Antoniji Slavič. Na podlagi teh indicijev je državno pravdnštvo obtožilo Mateja Slaviča star. in mlaj. in Marka Šegota zločina zavratnega umora po §§ 134, 135 kaz. zak., in tudi Antonijo Slavič, da je ščuvala na umor in dala priložnost za izvršitev umora, ne da bi se sama kakorkoli udeležila. (§§ 5, 134, 135, 1, 137 kaz. zak.)

Razpravo je vodil podpredsednik dež. sodišča dr. Perišič, obtožbo je zastopal drž. pravdnik Tomičič. Branitelji so: dr. Robba dr. Laneve in dr. Lomas. Kakor to imač za obtožence, ki govore hrvatski, je bil dr. Buzolič. Razpravi je pristvovalo mnogo občinstva.

Najprej je bila zaslišana obtoženka Antonija Slavič. Izjavila je, da se ni nikakor udeležila umora in da je nedolžna. Rekla je, da je pričela ljubavno razmerje s Kučičem dva meseca potem, ko sta se z možem preselila k njemu; njen mož, da je za to vedel, ali da je molčal, ker ni hotel besed s Kučičem. Rekla je, da je bil njen mož na dan umora na Reki, ona je šla v vas, kjer biva Šegota, po par čevljev, ki jih je dala popraviti.

Matej Slavič, mož Antonije je tudi izjavil, da je nedolžen in odločno tajil, da bi se bil udeležil umora. O razmerju med svojo ženo in Kučičem je zvedel še le v zadnjem času. — Matej Slavič, oče prejšnjega je tudi izjavil, da je nedolžen, istotako četrti obtoženec Marko Šegota.

Nato so bile zaslišane priče, prvi umorjenčev sin Josip Kučič. Priča je rekel, da je njegov oče večkrat zahajal k Slavičevima, potem ko sta šla iz hiše, enkrat je bil vso noč zunaj in je prišel domov še le okoli 8. in pol jutraj. Tajil je pa, da bi bil oče prisiljen bivati zunaj hiše, češ, da je priča grdo z njim postopal in da ga je celo oklofotal.

Društvene vesti.

Podružnica družbe sv. Cir. in Met. na Vrdelci priredi jutri v nedeljo dne 9. aprila „Požigalčevu hčer“, žalostno v petih dejanjih. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 50 stot., sedeži 30 stotink.

Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi je izvolilo na zadnjem občnem zboru za letni tečaj sledeči odbor: predsednik pravnik Jurjo Korent; podpredsednik pravnik Franjo Salamon; tajnik pravnik Vane Radej; blagajnik pharm. Hugo Možina; knjižničar pravnik Jože Zajc; gospodar tehnik Karol Ličar; arhivar pravnik Franc Kloor; revizorja abs. pravnika Jože Vidmar in Franc Kostonjevec.

Svetoivanska C.-M. podružnica v Verdoli bo imela jutri ob 4. uri popoldne v „Narodnem domu“ redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Lonjerska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ima v nedeljo, 9. t. m., ob 2. uri pop. občni zbor. Lonjerci, udeležite se ga polnoštevilno!

Naše gledališče.

Jutri v nedeljo ob 8. zvečer ponovitev prekrasne Planquetteve komične opere

„KORNEVILSKI ZVONovi“

Vsakdo, ki je videl to res umetniško delo, je bil gotovo navdušen. Bila je enoglasna sodba, da je bil tudi pri nas popoln uspeh. Ker je pa mnogi niso videli, bodo imeli prihodnjo nedeljo priliko, udeležiti se te predstave.

Vstopnice se dobivajo pri vratarici „Nar. doma“.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena hčerka, oziroma sestra, svakinja, tetka, gospica

Felica Gruntarjeva

po dolgem mučnem trpljenju, previdena s svetotajstvi, danes ob 8. uri zvečer mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v soboto dne 8. marca ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

V Šmarjah pri Ajdovščini, 7. marca 1911.

ŽALUJOČI OSTALI.

Na izrecno željo rajnice namesto vsakega drugega obvestila.

Izgotovljene obleke za moške All' Artigiano

Velika Izbera močnih hlač, srajc itd. za delavce.

in otroke

TRST, ul. Arcata št. 9

vogal ul. Sapone

Gostilna „Pri Adriji“

Trattoria „ALL' ADRIA“.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl gori imenovano gostilno v BARKOVILJAH na obrežju šte. 132. Točim samo pristna domača vina in prodajam: Belo in črno po 1.04 liter, Dreherjevo pivo v steki po 56 st. liter. Dobi se tudi vino spumanti po 2.40 steklenica. Marsala in vsakovrstni likeri. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. Za obilen obisk se toplo priporoča z geslom: SVOJI K SVOJIM! Vekoslav Kocijancič.

Silvio Dorbes

Trst, ulica Caserma šte. 6, Trst

ima na prodaj

vsakovrstne konfekcije

kakor na primer: srajce, ovratnike, nogovice, spodnje hlače, platno, bombaževino in različne druge drobnarije. Vse to po najnižjih cenah.

Trst, ulica Caserma šte. 6, Trst.

Pravkar je izšlo:

Damir Feigel: „POL LITRA VIPAVCA“

8°. 8 1/2, pole. Cena vezani knjigi K 2.60, broširani K 1.80.

Ta knjiga obseza 19 daljših in krajših črtic, ki jih vse skupaj preveva dober, pristen humor. Oddelek „Gaudemus igitur“ prinaša vesele povesti iz dijaškega življenja; „Uredniške tajnosti“ odkrivajo zanimivosti iz časnikarskega delovanja; oddelek „Holmes in njegova smrt“ je naperjen zoper različne detektivske romane; oddelek „Iz četrte dimenzije“ se odlikuje s pikro satiro na raznovrstne gluposti družabnega in literarnega življenja. Knjiga podaja dovolj originalnosti ter si utegne z duhovitimi ostrinami v pripovedovanju pridobiti lepo število čitateljev in prijateljev — Ako se hočete izbornu zabavati ter si napraviti nekaj uric užitka, naročite si „Pol litra vipavca“.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, založna knjigarna.

- - Odlikovana čevljarnica - -

SCUBICH, Trst

ulica Giosue Carducci šte. 15

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preskrbela

VELIK IZBOR

obuval za gospe, gospode in otroke po cenah, da se ni bati nikake konkurence.

VELIKI KINEMATOGRAF „BELVEDERE“

TRST — ulica Belvedere šte. 10 — TRST

V soboto 8., v nedeljo 9. in pond. 10. aprila:

1. Iz Lugana na Ponte Teresa, po naravi. - 2. Škorpion, zanimiva znanstvena projekcija. - 3. Tarkvinij Prevzetni, zgodovinska drama v barvah. - 4. Za smeh. NB. V torek in sredo I, II, III. in IV. serija romana „POMILOVANJA VREDNI“. 1400 metrov dolžine.

To leto je

manufaktur. trgovina v Rojanu

šte. 2 (hiša Tuzzi)

preskrbljena z največjo izbero srajc brez ovratnika, gladkih s svilenimi prsi, z ovratnikom iz zefira in satena v vseh barvah in oblikah I. vrste. Nadalje kravate, ovratniki, zaplestnice, majice, robci, delavske obleke, dežniki itd. vsake barve in oblike. - Najbogatejši izbor perkala in satena itd. - Nadalje perilo, trliž, preproge, zavese in izgotov. predmeti. - Velik izbor. Cene zmerno.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. Danes repriza Wagnerjeve opere „Mrak Bogov“.

POLITEAMA ROSSETTI. Včeraj so z velikim uspehom ponovili sentimentalno-melodijozno Leharjevo opereto „Ciganska ljubezen“, ki se ponovi tudi danes ob 8-15 zvečer.

EDEN. Varietna predstava.

Nar. del. organizacija

vabi na

izredni občni zbor

ki ga sklicuje jutri v nedeljo, 9. aprila t. l. ob 10. uri predp. v društvenih prostorih (ulica Lavatoio št. 1) s sledečim

Dnevnim redom:

1. Definitivna ureditev podpornega fonda „Narodne delavske organizacije“.
2. Denarna organizacija našega delavstva.

Ozirom na veliki pomen preuredbe podpornih fondov, je dolžnost vsakega člana, da se udeleži tega izrednega občnega zbora.

TRST, meseca marca 1911.

ODBOR.

Skupina Lloydovega arsenala sklicuje za danes, v soboto ob 8. uri zvečer v prostorih N. D. O. pri sv. Jakobu, Campo S. Giacomo št. 5, I. nadstr. izredni občni zbor.

Krajevna skupina N. D. O. v Šklednju sklicuje tudi za danes ob 8. uri zvečer izredni občni zbor v prostorih „Gospodarskega društva“.

Dnevni red obeh skupina je sledeči:

1. Definitivna ureditev podpornega fonda „Narodne delavske organizacije“;
2. denarna organizacija našega delavstva;
3. volitev načelnika;
4. slučajnosti.

Izobraževalni odsek NDO naznanja, da bo danes, v soboto ob 7. in pol uri zvečer g. dr. Josip Mandić predaval v prostorih „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu, o predmetu: „Državni zbor, pravice ljudstva in § 14“. — Vstopnina 10 stotink za osebo. Ker je predmet predavanja zelo važen, pozivljamo naše delavstvo, da se udeleži tega predavanja v obilnem številu.

Slovensko ženstvo! „Nar. delavska organizacija“ sklicuje za jutri v nedeljo ob 5. uri popoldne v prostorih NDO ulica Lavatoio št. 1. društven sestane. Uljudno je naproseno slov. ženstvo, da se tega sestanka ozirom na njih pravice polnoštevilno vdeleži.

Vesti iz Goriške.

Nameravani kmetski shod, ki se je imel vršiti dne 26. marca t. l., se bo vršil jutri v nedeljo ob 4. uri popol. v prostorih restavracije g. Antonije Gabrščekove „Pri zvezdi“ v Sežani. Na dnevnem redu bodo sledeče točke: 1) olajšava šolskega pouka za časa paše, 2) olajšava verskega pouka za časa paše, 3) slučajnosti.

Grozna nesreča. Iz Repentabra: V sredo popoldne ob 5. uri se je zgodila tukaj grozna nesreča. Hlapec Ivan Žerjal, uslužben pri trgovini g. Alojza Širca v Dutovljah, je peljal voz moke v Veliki Repen. Ko se je vračal iz te vasij in je hotel nekje nazvali spredaj zavoriti voz, je zgubil ravnotežje in padel naprej. Konja sta se spustila v tek in pri tem ranila nesrečneža v glavo. Zgubil je zavest; roki in glava so se mu valjale po tleh, s spodnjim telesom pa je ostal na ojesu. V takem položaju sta ga vlekle konja do gostilne gosp. Ozbiča. — Še-le tukaj so ljudje vstavili konje in osvobodili nesrečneža ter ga položili pod streho.

Imel je vdarce po vsem zgornjem delu telesa, posebno pa je bila vsa glava razmesarjena, tako, da so se mu videli možgani. Ob 5.30 je izdihnil, ne da bi bil prišel k vesti.

Pokojsnik je bil jako vesten in pri den delavec; zapušča štiri otroke in vdovo.

Vesti iz Istre.

Pogajanja istrskih poslancev. — V četrtak so začele na Dunaju pod predsedstvom ministerskega predsednika barona Bienertha konference, ki naj bi dovedle do delamčnosti istrskega deželnega zbora. Konference se udeležujejo: dr. Leginja in dr. Zuccon za Slovane, namestnik princ Hohenlohe, dvorni svetnik grof Attems za vladno, dr. Benatti, dr. Rizzi, dr. Chersich in Salata za Italijane.

Št. iz „Legine šole“ v Kerkavcih. Učiteljica: „Leggi!“ Otrok je umel povedati: — leži! In — legel je na klop.

Učiteljica: Ma leggi! Non capisci! Otrok, misleč, da ni legel dovolj nizko, je legel na to pod klop.

Učiteljica: Ma! ma! leggi! Dio mio! Otrok, začuvši ime ma-ma (mama) je pobral kapico in svoje šolsko opravo ter se odpravil domov, da leže v naročje svojih

mami; mislil je, da je tako izpolnil zapoved svoje učiteljice!

Komentarja k temu ni treba, ker je jasno, v kake svrhe in za kako in čegavo deco nabira Lega prispevke in v kake „kulturne“ svrhe, dočim bi za veliko potrebo razdeljevala one podpore za „italijanske“ otročice po istrskih mestih in mesticah.

I. redni občni zbor ženske podružn. dr. sv. Cirila in Met. v Kozini se je vršil po običaju.

Izvoljen je bil nastopni odbor: Predsednica g. ca Milena Stegu, podpredsednica g. ca Elza Rapotec, tajnica g. ca Kristina Dobrila, blagajnica g. ca Antonija Dekleva, pregl. rač. g. ca Franja Sturm in g. ca Franja Rapotec, odbornici: g. ca Ana Benčič in g. ca Janja Benčič.

Občni zbor je blagovolil posetiti g. Josip Handler iz Trsta z gospo soprogo ter sta ostala oba nadalje še uda naše podružnice. — Neki na občnem zboru slučajno navzoči „cirilmetodar“ iz Brezovice je daroval naši podr. K 1.20.

Za zabavo pa so skrbeli vrli Kozinski tamburaši.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj in sicer oddelku.

Sobica se odda takoj za 10 kron mesečno. Gaspare Gozzi 3, II, vrata 5. 621

Peter Birsu, Gorica Rabatišče 5, ima na prodaj 250 hl izvršnega vipavskega vina. 625

Za okrepitev o priliki porok, krstov itd., obrnite se na žgajarno **AUGUSTO DELL'AGNOLO**, v ulici Riborgo 1 in ulica Maloanton 20, ki ima v zalogi vsakovrstna dezeretna vina, likerje, bombone in slaščice prve vrste, posreduje te namene proti povračilu ves potreben namizni ser. lo. za vsako številko povračilencev. — Refošk iz izole buteljka K 1.60.

Mesečna soba je oddati v ulici Caserma, v slovenski družini. Natančneje pove in sicer oddelku.

Albanija in Albanci. Spisal: Niko Ninič. Cena 20 vin. Albansko vprašanje je zopet na dnevnem redu in dežela v revoluciji. Kogar torej zanima ta čudna dežela, naj kupi gori omenjeno zanimivo brošuro, ki se dobi v vseh slov. knjigarnah. 717

Veliko množino hrastovega lesa za ladje otesanega in okroglega v vsaki velikosti prodajem. Josip Puhelj, Lanišče (Istra). 596

Julca furlanska po K 660, štajerska po K 520 sto komadov. Trst, ulica Giosuè Carducci 40, v dvorišču, Nazarij Čok 598

Kdor hoče kupiti gostilne, kavarne, prodajalnice likerjev in druga podjetja, najemščine hiš, dvorcev, v mestu in zunaj, naj se obrne s polnim zaupanjem na Hermana Kolaršič, Caffè Corso 9—11, 3—6. Telefon št. 825. 567

Redka prilika. Šivalni stroji nabavljeni na dražbi po izjemnih cenah, Singer za družino 62 kron, zelo fin, modern in uporabljen za vsa o dela kakor tudi za vezene, s šestimi predalčki, ugibljiva miza kron 160, druga vrsta bolj enostavna tudi za vezene kron 100. Jamčijo se za tri leta. Via S. Caterina št. 7 na dvorišču. 593

Priljudni zastopniki se iščejo proti visoki proviziji. Eksport ur Weiner, Dunaj XIX. Boschstr. 2 616

Išče se oseba kot sluga bolnega gospoda, zadetega od kapi; dobi hrano, postrežbo in plačo po dogovoru. Prednost imajo penzionisti ali udovci. Naslov: Barkovlje št. 47. 615

Mlekarna v sredini mesta s prodajo piva, vina, kave itd., 8 kron dnevnega zaslužka z najmanjšimi. Delo pripravno za gospe. Stroški najmanjši. Ugodna cena. Obrnite se na Collarsich, Caffè Corso 9—11, 3—6. 618

V žganjarni in sladčičarni vogal ul. Ghega

in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in kavar, Fabris. Bogat izbor najboljših vin in likerjev prvih tovarn naše države. — Izvrstne slaščice.

CENE ZMERNE.

Asi Spumante, Refošk, sagrebški Polinkovac in Sokol. Posebne vrste: Ruze po najzmernejših cenah.

Poskusite **FI-GOVO KAVO „Salutin“** ki je najzdravejši kavni pridelatek Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Nova čevljarnica v Rojanu

Odprl sem v Rojanu, via Montorsino št. 15 novo čevljarnico, v kateri sprejemam vsakovrstna naročila po meri in popravke. — Podružnica v Škorklji (S. Pietro 45).

Za obilno podporo se toplo priporočam cenj. občinstvu udani

Avzugust Tavčer.

SVOJI K SVOJIM!

Naznanjam sl. občinstvu, da sem otvorila čisto na novo urejeno gostilno

„PRI TREH ROŽICAH“ ex Triglav ulica Geppa št. 10.

Točila bodem vedno in samo pristna vipavska, istrska ter budjeviška pivo prve vrste. Domača kuhinja vedno z gorkimi in mrzlimi jedili na razpolago.

Za obilen obisk se uljudno priporoča

ANTONIJA KUČAS.

Kine-Bioskop „Idria“

v Šklednju

V soboto dne 8. in v nedeljo 9. aprila ter v ponedeljek 10. aprila:

Nov, interesanten program

Zaloga belega in črnega

vina

JOSIP PERTOT

Barkovlje - Trst. 225

Praške in graške gnjati

: Alpinsko maslo :

vse po najnižji ceni samo

— pri —

Ivan Suban, v Trstu

via Caserma št. 13.

V najem se oddajo bicikli

Zaloga dvokoles

in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria šte. 12

V. Osvaldella 501

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. pop.

Gualtiero Cozzio

Passo San Giovanni 12 in Torrente 15 (nasproti Chiozzi) Trst

PRVA brusarska : DELAVNICA : na električni motor.

Bogat izbor škarij brivnih britev, nožev itd. itd. itd.

Brušenje vsakovrstnih rezil in strojev za striženje las.

:: Nizke cene ::

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Po cenah neverjetno nizkih je v razprodaji v ulici S. Lazzaro št. 5 vagon

posode

iz pravega porcelana Karlovarskega.

Nobena gospodinja naj ne zamudi izpopolniti svoje potrebščine pri najudanejšemu

L. GEWING, ulica S. Lazzaro št. 5.

Kupujte vsi obleke samo v slov. trgovini

V. Dobauschek

Trst - ul. Giosuè Carducci 11 - Trst

vogal ulice Torre Bianca 45

dobro poznani kot najcenejši v mestu.

Za sedanjo spomladansko - letno sezono dospela je velika izbira gotovih oblek za moške in dečke.

Obleke za moške od kron 14—60.

Nadalje velikaga založništev, hlač, telovnikov, srajc, jop, spodnjih hlač, nogavic, ovratnikov itd.

Izgotavljajo se obleke za moške po meri. 2000 vzorcev moškega blaga. 2000 vzorcev moškega blaga.

Na Opčinah!

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: krste, vence, voščene sveče itd. itd.

Ima zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja iz Trsta, Corso 49

Sprejema naročila pogrebov itd. itd.

JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.

Čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst

VIA BARRIERA VECCHIA ŠT. 10 (NASPROTI SLADČIČARNE GATTE)

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago izvrstno in cene zmerne.